

MANIFIESTO DEL COL·LEGI DE PEDAGOGS DE CATALUNYA

DEBIDO AL ACUERDO SOBRE LA INSERCIÓN DEL PSICÓLOGO EDUCATIVO EN EL SISTEMA EDUCATIVO ESPAÑOL NO UNIVERSITARIO.

Debido al acuerdo firmado por el Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos, la Conferencia de Decanos de Psicología de las Universidades Españolas, la Federación de Asociaciones de Directivos de Centros Educativos Públicos y asociaciones diversas de padres, el Col·legi de Pedagogos de Catalunya,

MANIFIESTA:

1.- Haber enviado a la *Conselleria d'Educació de la Generalitat de Catalunya*, con fecha 15 de Setiembre de 2007, la propuesta sobre los Departamentos de Orientación de los centros educativos en el marco de la Ley Orgánica de Educación (LOE)¹ dónde se presentaba la necesidad de la figura de los pedagogos/gas en los centros educativos como medio para “la conquista de una formación personalizada que proporcione una formación integral en conocimientos, habilidades y valores” (LOE, Art 1)², según dicta la ley “habrá servicios especializados de orientación educativa, psicopedagógica y profesional” (LOE, Art. 157)³.

En este documento, adjunto, se evidencia la preocupación del colectivo de pedagogos/gas ante la necesidad de priorizar la atención a la diversidad para detectar a tiempo cualquier problemática educativa específica o especial en los alumnos, orientar en las salidas educativas y profesionales, orientar al profesorado y también incidir en las familias, a lo largo de todas sus etapas educativas.

2.- Haber enviado, también, la enmienda de ampliación al guión de las Instrucciones para la organización y el funcionamiento de los centros: *Secundaria públicos, Novedades 2009/10* por parte del Col·legi de Pedagogos de Catalunya y el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya, con fecha 28 de mayo de 2009.

Visto esto y ante el mencionado acuerdo, el Col·legi de Pedagogos de Catalunya,

DENUNCIA:

1.- Haber sufrido un desprecio público hacia un colectivo profesional por cuanto el Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos expresa públicamente:

“que las necesidades educativas solo pueden estar satisfechas mediante profesionales cualificados” agravio que no podemos dejar impune.

---

¹ LEY ORGÁNICA 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. (BOE núm. 106, 4 mayo 2006)

² LOE, Art. 1, f: “La orientación educativa y profesional de los estudiantes, como medio necesario para el logro de una formación personalizada, que proporcione una educación integral en conocimientos, destrezas y valores”

³ LOE, Art 157, h: “la existencia de servicios profesionales especializados en la orientación educativa, psicopedagógica y profesional”

2.- Que es responsabilidad del Pedagogo/ga la detección del fracaso escolar, problemas de convivencia y cualquier necesidad que pueda presentar el centro, el alumnado o el profesorado. Hacer un diagnóstico pedagógico y analizar la problemática es clave, y la profesionalidad se demuestra mediante estrategias que aporten soluciones y mejoras en la calidad educativa, función para la que el pedagogo/ga es el profesional especializado adecuado.

Así pues, habiendo analizado los puntos del documento presentado, el Col·legi de Pedagogues de Catalunya,

SOLICITA:

1.- La retirada del documento presentado ya que la figura del **psicólogo educativo** no existe y por tanto se trata de un **intrusismo profesional**.

2.- No se puede justificar simplemente a este profesional mediante la realización de un máster de 60 créditos, delante de la existencia del Máster en Orientación Educativa centrado en la auténtica praxis educativa.

3.- La respuesta pública tanto por parte del Ministerio de Educación como por parte de la Consejería de Educación de la Comunidad Autónoma de Cataluña, mencionando la falta de ética profesional por parte del Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos.

4.- El reconocimiento de la Pedagogía como baluarte del saber científico de la educación en todas sus dimensiones.

5.- La revalorización de la figura del pedagogo/ga en los centros educativos.

Finalmente, el Col·legi de Pedagogues de Catalunya proclama que la política educativa de un país merece más respeto del demostrado hasta ahora mediante las posiciones de poder de una parte del colectivo de la psicología y la sociología en el diseño de las leyes educativas de las cuales el pedagogo/ga hace tiempo que ha estado excluido.

Junta de Gobierno
20 de noviembre de 2010
Col·legi de Pedagogues de Catalunya

Anexo:

Propuesta sobre los Departamentos de Orientación de los Centros Educativos en el marco de la Ley Orgánica de Educación

Registro Entrada Departamento de Educación núm. 053402 20.09.07 11:22

COL·LEGI DE PEDAGOGS DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Hble. Sr. Ernest Maragall
Conseller d'Educació

COL·LEGI DE PEDAGOGS DE CATALUNYA

PROPOSTA SOBRE ELS DEPARTAMENTS D'ORIENTACIÓ DELS CENTRES EDUCATIU EN EL MARC DE LA LLEI ORGÀNICA D'EDUCACIÓ (LOE)

Reunida la Junta de Govern del Col·legi de Pedagogs de Catalunya, en sessió ordinària, el dia 15 de setembre de 2007, acorda fer arribar a l'honorable Conseller d'Educació, de la Generalitat de Catalunya, les següents consideracions:

LA LOE¹ I L'ORIENTACIÓ ESCOLAR.

Necessitat de la figura del pedagog en els centres educatius.

La Llei Orgànica d'Educació planteja "l'orientació educativa i professional com un mitjà necessari per a la conquesta d'una formació personalitzada que proporcioni una formació integral en coneixements, habilitats i valors" (LOE, Art.1)². Aquesta formació integral ha d'arribar a tots els estudiants, per la qual cosa "al llarg de l'ensenyament obligatori s'ha de garantir l'atenció a la diversitat com a principi fonamental (LOE, Art.4)³ . Per a poder portar a la pràctica l'orientació educativa i professional i l'atenció a la diversitat hi haurà "serveis especialitzats d'orientació educativa, psicopedagògica i professional" (LOE, Art. 157)⁴. El paper d'aquests serveis, malgrat que va ser definit en gran part mitjançant el desenvolupament normatiu dels Departaments d'Orientació a partir de la LOGSE (OM 29-04-92, RD 120/1998 de 23 d'abril, OM 27-07-98, entre altres) segueix sense estar clar.

---

1 LEY ORGÁNICA 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. (BOE núm. 106, 4 mayo 2006)

2 LOE, Art. 1, f: "La orientación educativa y profesional de los estudiantes, como medio necesario para el logro de una formación personalizada, que propicie una educación integral en conocimientos, destrezas y valores."

3 LOE, Art. 4, 3: "a lo largo de la enseñanza básica se garantiza una educación común para los alumnos, se adoptará la atención a la diversidad como principio fundamental."

4 LOE, Art. 157, h: "La existencia de servicios o profesionales especializados en la orientación educativa, psicopedagógica y profesional."

Malgrat aquesta bona disposició, la LOE té respecte a la LOGSE una sèrie de mancances prou significatives com poden ser:

- Elimina l'atenció psicopedagògica com un dels principis necessaris per a la consecució d'una formació personalitzada que proporcioni als estudiants una educació integral en coneixements, habilitats i valors (LOGSE, Art, 2, 3)
- No fa cap referència a l'Orientació en el Batxillerat. La LOGSE (Art. 27,2) ho feia en parlar de les matèries optatives i de les matèries pròpies de modalitat, de l'orientació en estudis posteriors en vers l'activitat professional.
- No menciona la integració dels "plans d'acció tutorial" i "els plans d'orientació acadèmica i professional" en el Projecte Educatiu de Centre.
- Finalment, el més significatiu és el silenci de la LOE vers l'existència dels Departaments d'Orientació entre els òrgans de coordinació docent.

D'altra banda, els recents informes de l'OCDE sobre el rendiment dels alumnes, el fracàs escolar i les altes taxes d'abandonament escolar dels nostres alumnes, fan necessari que la nova llei hagi de donar més prioritat a l'Atenció a la Diversitat en general i l'orientació escolar i professional en particular.

Relacionat amb l'atenció a la Diversitat, el Col·legi de Pedagogs de Catalunya, considerem essencial el paper del Departament d'Orientació (Departament d'Orientació Educativa, Tutoria) Aquest servei és la peça clau quant a detectar a temps qualsevol problemàtica educativa o personal en els alumnes, orientar en les sortides educatives i professionals, orientar al professorat i també per incidir, i molt, en les famílies.

La nova dimensió de l'Orientació ha d'abraçar tota la comunitat educativa, és a dir, la totalitat dels alumnes, dels professors i de les famílies, així com tot l'entorn comunitari immediat (serveis socials i de la salut, món empresarial, mitjans de comunicació i altres institucions) amb la intenció de dotar l'orientació d'una autèntica dimensió funcional i amb un veritable caràcter d'orientació per a la vida.

Característiques de la intervenció pedagògica

Per tal que la intervenció d'orientació sigui, autènticament un ajut al professorat, l'acció de l'especialista, en aquest cas del pedagog/a, ha de respondre a les demandes del propi professorat, tant per treballar en relació a les necessitats educatives de l'alumne, d'un grup d'alumnes, o en relació a la pròpia activitat docent, col·laborant amb el professorat en la reflexió sobre l'acció docent o

COL·LEGI DE PEDAGOGS DE CATALUNYA

aprofundint en els processos d'ensenyament-aprenentatge, amb la finalitat de millorar la pràctica o proporcionant els materials i recursos que el professorat precisa i que es relacionen amb l'activitat professional pròpia del pedagog/a.

Dins l'àmbit escolar el pedagog/a té, diferents grans camps d'acció.

En relació al professorat:

- Acció terapèutica: Detecció i valoració de necessitats educatives
- Acció preventiva: Col·laboració en l'optimització del procés d'ensenyament i aprenentatge aportant estratègies metodològiques i d'altres mecanismes d'influència educativa que potenciïn la necessària comunicació entre els protagonistes del procés.

En relació a l'alumnat:

- Acció terapèutica: Actuant directament amb l'alumne o grup d'alumnes procurant el seu ajustament personal i social en col·laboració, si és necessari, amb les famílies, o bé amb altres instàncies socials implicades, serveis socials, de salut...
- Acció preventiva: Col·laborant amb els tutors per tal que els alumnes prenguin consciència de la seva condició i aconseguixin cada cop més autonomia cognitiva i social.

PROPOSTA DEL COL·LEGI DE PEDAGOGS DE CATALUNYA

D'una banda, tots els camps d'intervenció del pedagog/a conflueixen en l'orientació acadèmica i professional entesa com un procés orientador/educatiu vers la construcció i elaboració d'un projecte de desenvolupament personal i social per a l'alumne. D'altra, aquestes funcions responen a les competències adquirides durant l'itinerari acadèmic, d'acord amb els plans d'estudis dels ensenyaments de pedagogia de les universitats.

Una Educació de Qualitat necessita mesures de caràcter preventiu i implementar quants reforços educatius siguin necessaris en el moment en què es detecti qualsevol dificultat. Per tant és necessari, que es conformi una sòlida xarxa de Departaments d'Orientació a cada centre i a cada etapa, per potenciar la prevenció i l'assessorament com una de les fórmules que més poden fomentar la qualitat del sistema educatiu, incorporant al pedagog, com a element clau en la intervenció,

COL·LEGI DE PEDAGOGS DE CATALUNYA

assessorament i orientació, als alumnes i famílies i, oferint, suport i recursos als docents.

És per aquest motiu que el Col·legi de Pedagogs de Catalunya, proposa al Govern de Catalunya que, mitjançant el Departament d'Educació, es doni un salt de qualitat important en el nostre sistema educatiu impulsant la creació, dins les estructures de cada centre, dels esmentats Departaments d'Orientació, en la xarxa de centres educatius tant públics com concertats.

A tal fi, el Col·legi de Pedagogs de Catalunya, es posa a la disposició d'aquesta Conselleria per col·laborar en aquesta tasca, mitjançant suport i assessorament, tant per al disseny, desenvolupament, com implementació, del perfil i funcions dels pedagogs en el Departament d'Orientació dels Centres Educatius.

Junta de Govern del
Col·legi de Pedagogs de Catalunya
15 de setembre de 2007